

27 stycznia 2010 r.
Informacja prasowa

Polska jak Teksas?...

Ostatnie dwa lata to oszałamiający wzrost zainteresowania wielkich światowych firm naftowych złożami niekonwencjonalnego gazu ziemnego. Czy to możliwe, żeby gaz dotychczas uwięziony w skałach stanowił nowy potencjał także dla Polski? Wiele wskazuje, że tak. W naszym kraju już kilku naftowych potentatów bada podziemne struktury szukając potwierdzenia, że Polska, tak jak Stany Zjednoczone, może mieć swój gazowy Teksas! Pierwsze wiercenie rozpocznie się w kwietniu 2010 r. w rejonie Łebienia (woj. pomorskie).

Na całym świecie trwa nowe gazowe szaleństwo. - *Wielka gazowa gorączka dotarła do Polski* – mówi Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, Główny geolog Kraju. Gaz uwięziony w skałach ilastych, czyli shale *gas* (od angielskiej nazwy skały, z którą jest związany, czyli łupka ilastego) oraz złoża zawierające błękitne paliwo w izolowanych, trudno dostępnych porach skalnych (tzw. *tight gas*) stały się już bardzo popularne wśród inwestorów. Wielkie koncerny naftowe m.in. w USA, Kanadzie, Australii i Europie (Niemcy, Szwecja, Węgry) już od dawna interesują się perspektywami występowania tego gazu i prowadzą poszukiwania jego złóż.

Szacuje się, że **światowe zasoby gazu w złożach niekonwencjonalnych są dziesięciokrotnie większe od zasobów konwencjonalnych**. Ile uda się wydobyć? To zależy głównie od sytuacji na rynku, zapotrzebowania i cen. Od niedawna intensywnie do poszukiwań inwestorzy przygotowują się także w Polsce.

Obecnej na terenie naszego kraju już 14 firm prowadzi na podstawie udzielonych przez Ministra Środowiska koncesji na poszukiwanie niekonwencjonalnych złóż gazu ziemnego: w rejonie Lubelszczyzny, Mazowsza, Pomorza i Monokliny Przedśudeckiej. Obszar objęty planowanymi pracami wynosi ponad 37 tys. km², co stanowi prawie 12% obszaru Polski. W ciągu ostatnich dwóch lat Minister Środowiska udzielił aż 44 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż kopalin, które obejmują niekonwencjonalne złoża gazu ziemnego. Pierwsze wiercenie rozpocznie się w kwietniu 2010 r. w rejonie Łebienia w woj. pomorskim.

Czy mamy szansę być drugim gazowym Teksasem? Polska ma potencjał, który teoretycznie może wynosić nawet kilkaset miliardów m³. Ale dopiero najbliższe kilka lat przyniesie dane z nowych wierceń, które pozwolą odpowiedzieć na to pytanie. Istnieją podstawy, żeby przyjmować że *shale gas* występuje w Polsce w basenie bałtyckim, depresji podlaskiej oraz Lubelszczyźnie. Pewność co do wielkości złóż dadzą uzyskane w ramach prowadzonych wierceń dane. Światowi giganci naftowi prowadzący poszukiwania po zakończeniu rozpoznania złoża określają szczegółową ilość zasobów złóż kopalin w dokumentacjach geologicznych przekazywanych ministrowi środowiska. - *Nie mogę jeszcze powiedzieć jak duże są zasoby gazu w Polsce, natomiast oczekiwania są bardzo wysokie. Gdyby te firmy, które do nas przychodzą i chcą prowadzić badania,*

odkryły gaz, zdecydowanie zmieniłoby to nasz bilans energetyczny. Jako Główny Geolog Kraju bardzo na to liczę – komentuje wiceminister.

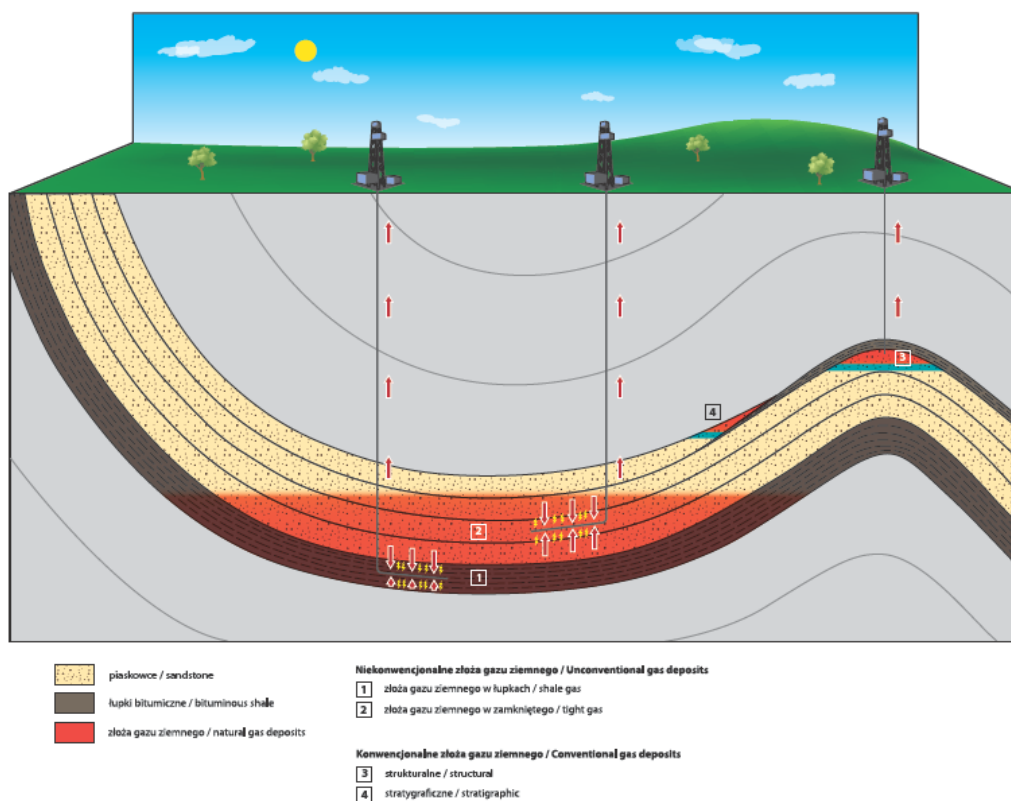
Niekonwencjonalne złoża gazu odkrywano na świecie już dawno, począwszy od XIX wieku, jednak produkcja bardzo niewielkich ilości była często przypadkowa! Przewiercając łupki przypadkowo otrzymywano przypływy gazu i z nich korzystano, ale udział takiego gazu w produkcji był znikomy. Świadome poszukiwania i produkcja *shale gasu* w zasadzie zaczęły się na większą skalę w 90. latach ubiegłego stulecia i szybko się rozwijają.

Na dużą skalę eksploatacja shale gas to ostatnie 20 lat. Teraz trwa na świecie prawdziwy boom na niekonwencjonalny gaz. Co się zmieniło? Na większe zainteresowanie inwestorów wpływ miała przede wszystkim ekonomia: wzrost cen tego surowca. Ale przełomem w wykorzystaniu niekonwencjonalnych źródeł okazały się nowe technologie umożliwiające m.in. zastosowanie wierceń poziomych i szczelinowania hydraulicznego. Zazwyczaj szukając złóż wystarczy wierceć pionowo w dół na określoną głębokość. Ale żeby pozyskać gaz ze źródeł niekonwencjonalnych trzeba po pierwsze zmieniać kierunek wiercenia, a po drugie prowadzić zabiegi polegające na szczelinowaniu skał aby gaz mógł się z niej wydostawać. Dotąd wykorzystanie tej technologii opanowało zaledwie kilka koncernów na świecie. Poza firmami amerykańskimi tylko kilka wielkich międzynarodowych koncernów jak BP, Total czy Schlumberger, potrafi dzisiaj skutecznie eksploatować te złoża.

Ile tego gazu może być na świecie? Na to pytanie trudno odpowiedzieć, bo większa część świata jest jeszcze słabo lub zupełnie nierozpoznana. Najwięcej wiadomo na temat Ameryki Północnej. Obecnie *shale gas* to około 10% produkcji gazu w USA i ta wartość szybko wzrasta. Ocenia się że **w przyszłości sam *shale gas* to będzie 50% produkcji gazu w USA**. Niekonwencjonalne złoża łącznie (wraz z *tight gas* i CBM – Coal Bed Methane- metan pokładów węgla kamiennego) to już obecnie około 50% produkcji gazu w USA.

Historia poszukiwań *shale gas* poza USA dopiero się rozpoczyna. W Europie dopiero w zeszłym i tym roku wiercone są pierwsze otwory poszukiwawcze (łupki posidoniowe w Lower Saxony Basin w Niemczech, łupki alunowe w Scania, Szwecja). W wielu basenach trwają prace rozpoznawcze.

Niekonwencjonalne złoża gazu ziemnego Unconventional gas deposits

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

www.pgi.gov.pl

Koncesje na poszukiwanie i rozpoznawanie w Polsce

shale gas

	Firma	Ilość koncesji	Miejsce poszukiwań
1.	<i>Chevron Polska Exploration and Production Sp. z o. o.</i>	3	<i>Lubelszczyzna</i>
2.	<i>ExxonMobil Exploration and Production Poland Sp. z o. o.</i>	5	<i>Mazowsze; Lubelszczyzna</i>
3.	<i>Lane Energy Poland Sp. z o. o.</i>	6	<i>Pomorze</i>
4.	<i>Lane Resources Poland Sp. z o. o.</i>	3	<i>Ok. Częstochowy</i>
5.	<i>Liesa Investments Sp. z o. o.</i>	2	<i>Monoklina Przedsudecka</i>
6.	<i>Lublin Energy Resources Sp. z o. o.</i>	1	<i>Lubelszczyzna</i>

7.	<i>Marathon Oil Poland Sp. z o. o.</i>	<i>2</i>	<i>Pomorze; Lubelszczyzna</i>
8.	<i>Mazovia Energy Resources Sp. z o. o.</i>	<i>7</i>	<i>Monoklina Przedsudecka; Pomorze, Mazowsze</i>
9.	<i>Oculus Investments Sp. z o. o.</i>	<i>2</i>	<i>Pomorze</i>
10.	<i>PGNiG S. A.</i>	<i>3</i>	<i>Lubelszczyzna; Pomorze</i>
11.	<i>PKN Orlen S. A.</i>	<i>5</i>	<i>Lubelszczyzna</i>
12.	<i>Saponis Investments Sp. z o. o.</i>	<i>3</i>	<i>Pomorze</i>
13.	<i>Vabush Investments Sp. z o. o.</i>	<i>1</i>	<i>Małopolska</i>
tight gas			
1.	Energia Zachód Sp. kom. Sp. z o.o.	<i>1</i>	<i>Ok. Poznania</i>

Zapraszamy na stronę www.mos.gov.pl/dgikg

Shale gas – występuje w skałach ilastych, skała macierzysta (w której tworzy się gaz) jest jednocześnie skałą zbiornikową (w której pozostaje i jest z niej wydobywany).

Tight gas (czyli gaz zaciśnięty, zamknięty lub uwięziony) – występuje w skałach o słabej porowatości i przepuszczalności.